

Anexă

Planul Național de combatere a violenței școlare

I. MOTIVAȚIE

Art. 65 din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare, prevede ca obiectiv al Planului național de prevenire și combatere a violenței școlare prevenirea și reducerea activităților și comportamentelor care încalcă sau favorizează încălcarea normelor de moralitate și conduită, în orice formă de manifestare, atât ca violență verbală, fizică, psihologică (bullying), emoțională, sexuală, socială, culturală, cibernetică, cât și ca orice alte activități sau comportamente care pot pune în pericol sănătatea sau integritatea beneficiarilor primari și a personalului din sistemul educațional.

Definiția violenței cotidiene, propusă de OMS (*Raportul mondial asupra violenței și sănătății*, Geneva, 2002) face referire la „amenințarea sau folosirea intenționată a forței fizice sau a puterii contra propriei persoane, contra altuia sau contra unui grup sau a unei comunități, care antrenează sau riscă puternic să antreneze un traumatism, un deces sau daune psihologice, o dezvoltare improprie sau privațiuni”. Sunt excluse toate evenimentele accidentale, numai dacă acestea nu implică intenția de a ucide sau de a răni, dar se includ actele bazate pe o relație de putere exprimată prin intimidare, amenințare sau, invers, neglijență și omisiune. Acest aspect pare să se aplice la contextul instituțional al școlii în care tradiția ierarhiei educatori-elevi, elevi-elevi, rămâne o realitate generatoare de stări conflictuale și manifestări comportamentale care degenerază în violență.

Violența în școli nu este un fenomen social nou. Totuși, acest fenomen este astăzi mai vizibil și posibil mai extins, în cea mai mare parte datorită accesului general la internet și tehnologie, a lipsei de consiliere socio-emoțională, a lipsei de resurse/capacitate a unor copii și adolescenți de a-și gestiona propriile emoții. Alte posibile motive ar putea fi legate de creșterea numărului de copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate și care sunt lăsați în grija bunicilor/aparținătorilor, creșterea numărului/frecvenței bolilor mentale în rândul copiilor și adolescenților în special după perioada de COVID19 etc.. O diversitate de forme de violență ușoară sau moderată, dar și de evenimente tragice, aduse la cunoștința publicului, reprezintă expresia vizibilă a unui stil de relaționare și a unui comportament social care valorizează, aparent pozitiv, violența, în detrimentul adoptării unor strategii de gestionare și rezolvare a conflictelor. Societatea, în ansamblul ei, dar și în mod diferențiat, percepe cu neliniște creșterea acestui fenomen, incluzându-l în problematica complexă a violenței tinerilor, considerându-l ca un factor care fragilizează sau

chiar împiedică evoluția societății noastre, o societate care aspiră la statutul de democrație matură (*Violența în școli*, cercetare ISE-UNICEF, 2006).

Violența asupra copiilor în mediul școlar are o varietate de forme și este influențată de un întreg set de factori, de la trăsăturile elevului care are comportamentul agresiv, până la mediul familial și normele sociale ale comunității din care fac parte. Totuși, incidentele de violență rămân deseori subraportate: din cauza temerii de consecințe, din cauze ce țin de poziția comunității în legătură cu tolerarea formelor de violență sau din cauza lipsei de informații cu privire la modalitățile de raportare sigure pentru copii.

Planul național de combatere a violenței școlare vizează:

- a) cazuri de violență între preșcolari/elevi: bullyingul, cyberbullyingul; vătămarea corporală/lovire/aruncarea cu obiecte; imobilizarea; obligarea copiilor cu alergii alimentare sau intoleranțe alimentare de a mânca/ingera alimente declanșatoare de reacții alergice/intoleranțe alimentare; amenințarea, șantajul, hărțuirea, calomnia, terorizarea, lipsirea de libertate; atingeri nedorite, ciupituri sau mângâieri fără consimțământ; solicitări care pun elevii în posturi foarte asemănătoare sau identice cu expunerea sexuală; instigarea/incitarea la violență/ură/discriminare; determinarea sau înlesnirea sinuciderii; ademenirea minorilor în scopuri sexuale; agresiunea sexuală, actul sexual cu un minor, violul, coruperea sexuală, racolarea minorilor în scopuri sexuale, exploatarea sexuală, pornografia infantilă; uciderea/omorul; traficul de minori.
- b) cazuri de violență a personalului școlii asupra antepreșcolarilor/ preșcolarilor/elevilor: favorizarea unor copii în defavoarea celorlalți; defavorizarea evidentă a unor copii; neglijare: neasigurarea unei supravegheri adecvate, neasigurarea unui mediu fizic sigur, lăsarea unui copil în grija unui adult neautorizat, accesul la obiecte dăunătoare; injuriile și jignirile, disprețuirea, tachinarea; smucirea, zdruncinarea, scuturarea, tragerea, împingerea, ciupirea, aplicarea pedepselor fizice; vătămarea corporală/ lovirea sau orice acte de violență cauzatoare de suferințe fizice/ aruncarea cu obiecte; imobilizarea copilului; obligarea copiilor cu alergii alimentare sau intoleranțe alimentare de a mânca/ingera alimente declanșatoare de reacții alergice/ intoleranțe alimentare; amenințarea, șantajul, hărțuirea, terorizarea, lipsirea de libertate; semnele obscene, glume / bancuri / comentarii cu conotații sexuale comentarii cu conotație sexuală privind aspectul fizic al unei persoane; atingeri nedorite, ciupituri sau mângâieri fără consimțământ; solicitări care pun elevii în posturi foarte asemănătoare sau identice cu expunerea sexuală; instigarea/incitarea la violență/ură/discriminare; determinarea sau înlesnirea sinuciderii; ademenirea minorilor în scopuri sexuale; agresiunea sexuală, actul

sexual cu un minor, violul, coruperea sexuală, racolarea minorilor în scopuri sexuale, exploatarea sexuală, pornografia infantilă; tentativă de omor; uciderea/ omorul; traficul de minori.

- c) cazuri de violență gravă a elevilor asupra personalului școlii: vătămarea corporală/ lovire/ aruncarea cu obiecte; imobilizarea persoanei; amenințarea, șantajul, hărțuirea, calomnia, terorizarea, lipsirea de libertate; semnele obscene, limbaj/ remarci/ insinuări cu conotații sexuale comentarii cu conotație sexuală privind aspectul fizic al unei persoane, apelative umilitoare sau sexiste, semne obscene; agresiunea sexuală, violul, coruperea sexuală; atingeri inadecvate cu conotație sexuală; solicitări care pun personalul în posturi foarte asemănătoare sau identice cu expunerea sexuală; alte acțiuni care pot provoca traume emoționale și care au drept consecință atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare; instigarea/incitarea la violență/ură/discriminare; determinarea sau înlesnirea sinuciderii; tentativa de omor; uciderea/omorul.
- d) cazuri de violență a părinților în spațiul școlii;
- e) cazuri de violență anti-școală: violarea secretului corespondenței; alarmă falsă; incendiere sau tentativă de incendiere; port sau folosire fără drept de obiecte periculoase; desfășurarea jocurilor de noroc; distrugerea bunurilor școlii, vandalism; furt și tentativă de furt; tâlhărie.

Aceste tipuri de violență au impact asupra stării de bine a copilului în context școlar și asupra dezvoltării psihice și emoționale a acestuia, iar impactul trebuie analizat în fiecare caz de violență în parte, având în vedere faptul că și copiii martori ai unui act de violență pot simți urmările caracteristice unei victime (*The Declaration of Basic Principles of Justice for Victims of Crime and Abuse of Power*, adoptată de UN General Assembly 1985 și *Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice*, 2011).

Principii generale pentru implementarea Planului național și a planurilor locale de prevenire și combatere a violenței în mediul școlar

- a) Fenomenul violenței este unul complex și în permanentă schimbare, ceea ce face necesară o adaptare periodică, rapidă, a soluțiilor de combatere și prevenire; este recomandată analiza periodică a tendințelor fenomenului, identificarea schimbărilor și actualizarea planurilor locale de prevenire și combatere a violenței, studierea datelor și informațiilor disponibile prin rapoarte, studii și cercetări;
- b) Prevenirea și combaterea violenței școlare necesită efort comun, cetățenii, instituțiile, guvernamentale și neguvernamentale, trebuie să constituie o echipă și să se susțină

reciproc – colaborarea școlii cu serviciile de asistență socială, poliția, autoritățile administrației publice locale, ONG-uri de profil și alte entități din societatea civilă sau mediul de afaceri este esențială.

- c) Implicarea activă a elevilor, în general, și a consiliilor elevilor, în special, nu este doar o necesitate, ci constituie și o formă de utilizare a unor resurse insuficient exploatate până în prezent: creativitatea, inteligența și energia elevilor.
- d) Comunicarea personală directă între membrii trio-ului școală (director) - poliție (polițistul de proximitate al școlii sau polițistul de la BSS) - SPAS/DAS/DGASPC (asistent social sau psiholog) este o condiție esențială în intervenția rapidă și eficientă în cazurile de violență gravă asupra copilului.
- e) Documentele reglatoare nu au niciun efect dacă nu sunt diseminate, prelucrate și, prin urmare, bine cunoscute de elevi, personalul școlii și părinți; prin urmare, recomandăm organizarea unor sesiuni periodice de diseminare, utilizarea unor resurse variate - online, print, video, precum și verificarea periodică a nivelului de cunoaștere a acestor documente.
- f) Starea de bine în unitatea de învățământ este un rezultat al implicării personale a fiecărui membru al comunității școlare (elev, părinte, membru al personalului), nu este sarcina exclusivă a consilierului școlar, a învățătorilor, a profesorilor diriginți și, în niciun caz, a unor organisme externe școlii.
- g) Eliminarea, pe cât posibil, a amânărilor sau întârzierilor în organizarea acțiunilor de prevenire și, mai ales, în intervenția în cazuri de violență raportate de elevi sau părinți. Intervenția imediată în cazuri de violență este obligatorie. În acest sens, este utilă o planificare din timp, agreată de partenerii implicați, pentru a asigura prezența, participarea și pregătirea pentru derularea activităților prevăzute. Este necesar să fie vizibilă implicarea, prezența activă, responsabilă, asumată, a adulților în acest subiect, ceea ce comunică elevilor un mesaj de seriozitate și profesionalism în abordarea acestui subiect. Acest mod de lucru asigură și dezvoltă încrederea copiilor în adulți, comunicarea situațiilor de alertă, ceea ce permite abordarea din timp și prevenirea situațiilor de violență.
- h) Obligația de a interveni imediat în cazuri de violență prevalează în fața altor interese și responsabilități.
- i) Orice acțiune de prevenire sau de combatere poate fi considerată de succes doar dacă există și o evaluare a impactului acesteia asupra grupului țintă.

- j) Toate măsurile vor avea în vedere prioritizarea interesului superior al copilului. În plus, autoritățile responsabile se vor concentra pe implicarea, susținerea și ghidarea copiilor și a celor care au responsabilități față de copii pentru îndeplinirea scopului acestui plan.
- k) Asigurarea faptului că tot personalul instituțiilor responsabile și persoanele direct implicate în implementarea măsurilor înțeleg responsabilitatea personală de a preveni orice formă de violență și de a raporta orice formă de abuz asupra copiilor.
- l) Asigurarea unei culturi organizaționale la nivelul unităților de învățământ în care toată lumea poate raporta incidentele și/sau îngrijorările referitoare la violența de orice fel, prin intermediul mecanismelor prietenoase și accesibile tuturor.

II. DIRECȚII DE ACȚIUNE

1. Prevenirea violenței, promovarea stării de bine și a coeziunii comunității școlare;
2. Reducerea cazurilor de violență în mediul școlar;
3. Managementul cazurilor de violență din mediul școlar și gestionarea eficientă a resurselor în vederea susținerii victimelor, reabilitării autorilor actelor de violență și revenirii la condiția unui mediu sigur în școală;
4. Îmbunătățirea capacității personalului școlilor pentru prevenirea și combaterea violenței, în vederea menținerii unui mediu sigur, favorabil proceselor de învățare și atingerii reușitei școlare.

III. DURATĂ

Planul național de prevenire și combatere a violenței școlare are o valabilitate de 3 ani, cu posibilitatea îmbunătățirii anuale, în raport cu datele și informațiile rezultate din mecanismele de monitorizare și evaluare.

I. SCOP

Scopul *Planului național de combatere a violenței școlare* este asigurarea unui **mediu sigur, primitor și de susținere pentru toți membrii comunității școlare** (antepreșcolari/preșcolari/elevi, personalul școlii și părinți) la nivelul unităților de învățământ, prin implementarea unui sistem complex și unitar de măsuri de prevenire, răspuns și combatere a violenței în unitățile de învățământ preuniversitar din România.

II. MĂSURI

Nr. crt.	Măsuri	Perioada de desfășurare (ani școlari)	Responsabili	Coordonare și susținere	Parteneri	Sursa de finanțare
Prevenirea violenței, promovarea stării de bine și a coeziunii comunității școlare						
1	Campanii/ programe/ acțiuni de prevenire a violenței în toate unitățile de învățământ preuniversitar, inclusiv cu sprijinul structurilor de siguranță școlară	2024-2027	CJRAE/ CMBRAE ISJ/ISMB	ME	IGPR, DSS, BSS ONG-uri, asociații ale părinților și elevilor, organizații interguvernamentale	Bugetul instituțiilor responsabile, AAPL, parteneri, sponsori Fonduri nerambursabile
2	Programul „Împreună prindem curaj” derulat în minim 250 unități de învățământ preuniversitar/an	2024-2027	Unități de învățământ	ME CJRAE/ CMBRAE	IGPR, DSS, BSS ONG-uri, asociații ale părinților și elevilor,	Bugetul de stat

Nr. crt.	Măsurile	Perioada de desfășurare (ani școlari)	Responsabili	Coordonare și susținere	Parteneri	Sursa de finanțare
					organizații interguvernamentale	
3	Promovarea la nivel național a programelor școlare pentru disciplinele opționale „Managementul emoțiilor”, „Educație pentru sănătate”, „Abilități de viață”, în vederea includerii acestora în curriculumul la decizia elevului din oferta școlii.	2024-2027	ISJ/ISMB	CNPEE	ONG-uri, asociații ale părinților	Bugetul de stat
4	Activități extracurriculare coordonate de cadrele didactice, consilieri școlari sau voluntari (ex. cercuri de educație nonformală, concursuri, teatru forum, bibliotecă vie, expoziții, întâlniri cu specialiști, competiții sportive) axate pe dezvoltarea abilităților socio-emoționale ale elevilor, a abilităților de gestionare asertivă a conflictelor, pe creșterea empatiei, pe	2024-2027	Palatele și cluburile copiilor Cluburile sportive școlare Unități de învățământ Consiliile elevilor și alte structuri	CJRAE/ CMBRAE DGASPC/DAS/SPAS	BSS, AAPL, ONG-uri, asociații ale părinților și elevilor, organizații interguvernamentale	Bugetul instituțiilor responsabile, AAPL, parteneri, sponsori Fonduri nerambursabile

Nr. crt.	Măsurile	Perioada de desfășurare (ani școlari)	Responsabili	Coordonare și susținere	Parteneri	Sursa de finanțare
	<p>încurajarea respectului reciproc și a relațiilor pozitive dintre aceștia</p> <p><i>*acestea pot avea loc pe parcursul anului, în afara orarului și/sau în „Săptămâna altfel”</i></p>		reprezentative ale elevilor			
5	Campanii/programe/acțiuni pentru combaterea discriminării, discursului instigator la ură, stigmatizării, xenofobiei, rasismului, anti-semitismului	2024-2027	Unități de învățământ	CJRAE/ CMBRAE ME	ONG-uri, asociații ale părinților și elevilor, organizații interguvernamentale	Bugetul de stat Fonduri nerambursabile
6	Concursul „Ia atitudine, spune STOP violenței!” derulat anual, la nivel național	2024-2027	ME, ISJ/ISMB	Nu este cazul	IGPR - DSS, BSS	Bugetul ME
7	Programe pentru susținerea părinților în vederea prevenirii și combaterii violenței școlare	2024-2027	DGASPC CJRAE/ CMBRAE Unități de învățământ	MFTES - ANPDCA ME	DGASPC, BSS ONG-uri, asociații ale părinților, organizații interguvernamentale	Bugetul de stat Fonduri nerambursabile

Nr. crt.	Măsurile	Perioada de desfășurare (ani școlari)	Responsabili	Coordonare și susținere	Parteneri	Sursa de finanțare
8	Acțiuni colaborative dedicate elevilor, profesorilor și părinților dedicate formării unor relații bazate pe respect, încredere și susținere reciprocă	2024-2027	Unități de învățământ	CJRAE/ CMBRAE	ONG-uri, asociații ale părinților și elevilor, organizații interguvernamentale	Bugetul de stat Fonduri nerambursabile
9	Constituirea unei biblioteci/ punct de informare/ centru de resurse (online sau offline) cu ghiduri, manuale și resurse educaționale deschise (RED) privind abordări, metode, tehnici și bune practici de prevenire și combatere a violenței la nivelul unității de învățământ. Informarea consecventă a elevilor, profesorilor și părinților cu privire la disponibilitatea acestor resurse.	2024-2027	Unități de învățământ	ISJ/ISMB CJRAE/ CMBRAE	IGPR-DSS, ANPDCA, ONG-uri, organizații interguvernamentale, mediul universitar	Bugetele instituțiilor responsabile
10	Promovarea unor ghiduri, manuale și RED privind abordări, metode, tehnici și bune practici de prevenire și combatere a violenței adresate elevilor, profesorilor și părinților,	2024-2027	ME	Nu este cazul	CJRAE/ CMBRAE, IGPR-DSS, ANPDCA, ONG-uri, organizații	Bugetul ME, finanțare externă

Nr. crt.	Măsurile	Perioada de desfășurare (ani școlari)	Responsabili	Coordonare și susținere	Parteneri	Sursa de finanțare
	pe edu.ro/anti_violenta. Informarea consecventă a elevilor, profesorilor și părinților cu privire la disponibilitatea acestor resurse.				interguvernamental, mediul universitar MFTES	
11	Încheierea de parteneriate/ colaborări intersectoriale care presupun lucrul cu experți din diferite domenii (educație, psihologie, sănătate, protecție/ asistență socială) pentru prevenirea și combaterea violenței.	În funcție de nevoi	CJRAE/ CMBRAE ISJ/ISMB DSS/BSS DGASPC	ME MMSS MAI MFTES	ONG-uri, asociații ale părinților și elevilor, organizații interguvernamentale	Nu este cazul
12	Identificarea timpurie a elevilor vulnerabili la acte de violență, precum și a celor cu risc de dezvoltare a comportamentelor agresive, a elevilor cu potențial violent și a cauzelor acestui comportament. Includerea elevilor în programe de consiliere, dezvoltare personală și a relațiilor cu ceilalți	Permanent	Unități de învățământ	CJRAE/ CMBRAE	BSS	Bugetul instituțiilor responsabile Fonduri nerambursabile

Nr. crt.	Măsuri	Perioada de desfășurare (ani școlari)	Responsabili	Coordonare și susținere	Parteneri	Sursa de finanțare
Reducerea cazurilor de violență în mediul școlar						
1	Realizarea unei cercetări privind fenomenul de violență în unitățile de învățământ preuniversitar, reprezentative la nivel național, o dată la 2 ani; colectarea de date și informații relevante în vederea analizei și adoptării unor măsuri de sprijin pentru prevenirea, diminuarea și combaterea acestui fenomen, măsuri informate pe bază de dovezi	2023-2024 2025-2026	CNPEE (UCE)	ME	ANPDCA IGPR Unități de învățământ	Buget CNPEE
2	Elaborarea unei metodologii la nivel național pentru diagnoza anuală a fenomenului de violență la nivelul unităților de învățământ preuniversitar	2025	CNPEE	ME	ANPDCA IGPR-DSS	Buget CNPEE
3	Realizarea diagnozei anuale a fenomenului de violență în fiecare unitate de învățământ preuniversitar, actualizarea în consecință a planurilor de prevenire și reducere a violenței;	Anual	Unități de învățământ	ISJ/ISMB	CJRAE/CMBRAE DGASPC, BSS ONG-uri, asociații ale părinților,	Bugetul instituțiilor responsabile

Nr. crt.	Măsuri	Perioada de desfășurare (ani școlari)	Responsabili	Coordonare și susținere	Parteneri	Sursa de finanțare
	evaluarea impactului activităților incluse în planurile de prevenire și reducere a violenței				organizații interguvernamentale	
4	Monitorizarea anuală a evoluției numărului cazurilor de violență din mediul școlar și publicarea rapoartelor anuale	Anual	ME ISJ/ISMB	Nu este cazul	Nu este cazul	Bugetul instituțiilor responsabile
5	Elaborarea și revizuirea periodică a <i>Planurilor școlilor de prevenire și reducere a violenței în mediul școlar</i>	Anual	Unități de învățământ	ISJ/ISMB	CJRAE/CMBRAE DGASPC, BSS ONG-uri, asociații ale părinților, organizații interguvernamentale	Bugetul instituțiilor responsabile
6	Sprijin susținut, interinstituțional și adaptat acordat unităților de învățământ care gestionează frecvent un număr ridicat de cazuri de violență	Permanent	ISJ/ISMB BSS DGASPC	ME MAI ANPDCA	ONG-uri, asociații ale părinților, organizații interguvernamentale	Bugetul instituțiilor responsabile Fonduri nerambursabile

Nr. crt.	Măsurile	Perioada de desfășurare (ani școlari)	Responsabili	Coordonare și susținere	Parteneri	Sursa de finanțare
7	Includerea, în cadrul <i>Regulamentului intern al unității școlare</i> , a unor prevederi specifice privind prevenirea și combaterea violenței, în special referitoare la accesul persoanelor străine în incinta unității școlare, mecanisme de aplicare și monitorizare a implementării acestora.	2024-2027	Unități de învățământ	ISJ/ISMB	Autoritățile administrației publice locale	Nu este cazul
8	Dotarea unităților de învățământ cu sisteme de supraveghere audio-video	2024-2027	AAPL ME	Nu este cazul	Nu este cazul	Bugetul instituțiilor responsabile Fonduri nerambursabile
9	Asigurarea pazei și protecției persoanelor, bunurilor și valorilor unităților de învățământ	2024-2027	AAPL	Nu este cazul	Nu este cazul	Bugetul instituțiilor responsabile Fonduri nerambursabile
10	Eficientizarea relației de colaborare între conducerea UIP, polițistul delegat de BSS, polițistul de	2024-2027	Unități de învățământ	ISJ/ISMB DGASPC	Nu este cazul	Nu este cazul

Nr. crt.	Măsurile	Perioada de desfășurare (ani școlari)	Responsabili	Coordonare și susținere	Parteneri	Sursa de finanțare
	proximitate și un reprezentant al serviciilor sociale (SPAS, DAS, DGASPC) în fiecare unitate de învățământ, prin întâlniri lunare.		SPAS/DAS BSS	IGPR		
11	Implementarea unor metode de sesizare a actelor de violență sau a suspiciunilor întemeiate de violență școlară în toate unitățile de învățământ preuniversitar din România, precum și comunicarea despre acestora; cumulativ se pot implementa cutii poștale verificate săptămânal, telefonul copilului, adresă de e-mail, număr de telefon pentru sms sau mesaje prin Whatsapp.	2024-2027, cu actualizare anuală	Unități de învățământ	ISJ/ISMB CJRAE/ CMBRAE	Nu este cazul	Bugetul instituțiilor responsabile
12	Monitorizarea eficienței măsurilor de sprijin întreprinse pentru victime, elevi cu comportament agresiv și martori, respectiv a sancțiunilor aplicate elevilor cu comportament agresiv	Permanent	ISJ/ISMB BSS/DSS DGASPC	ME IGPR ANPDCA	Nu este cazul	Nu este cazul

Nr. crt.	Măsurile	Perioada de desfășurare (ani școlari)	Responsabili	Coordonare și susținere	Parteneri	Sursa de finanțare
13	Instituirea unui mecanism de identificare, referire și preluare a elevilor care au nevoie de suport psihologic specializat.	2025	ME MS	Nu este cazul	ANPDCA	Nu este cazul
14	Asigurarea condițiilor necesare pentru decontarea cu prioritate a ședințelor de terapie psihologică/ psihiatrică acordate antepreșcolariilor/ preșcolariilor/ elevilor și profesorilor, victime/ autori ai cazurilor grave de violență.	Permanent	CNAS/CASMB	MS	Nu este cazul	Bugetul de stat
15	Implicarea elevilor cu comportament agresiv și a elevilor victime în activități extracurriculare în unitățile de învățământ, pentru dezvoltarea abilităților socio-emoționale și în activități de consiliere psihopedagogică.	2024-2027	Unități de învățământ	CJRAE/ CMBRAE	IGPR-DSS, palate și cluburi ale copiilor, cluburi sportive, autoritățile locale, părinții/tutorii copiilor implicați	Bugetele instituțiilor, parteneri, sponsori

Nr. crt.	Măsurile	Perioada de desfășurare (ani școlari)	Responsabili	Coordonare și susținere	Parteneri	Sursa de finanțare
Managementul cazurilor de violență din mediul școlar și gestionarea eficientă a resurselor în vederea susținerii victimelor, reabilitarea autorilor actelor de violență și revenirii la condiția unui mediu sigur în școală						
1	Campanii de conștientizare a rolurilor tuturor persoanelor din unitatea de învățământ (cadre didactice, personal administrativ, elevi) în identificarea timpurie și în combaterea violenței școlare.	Bianual	ISJ/ISMB Unități de învățământ	ME	DGASPC, BSS ONG-uri, asociații ale părinților și elevilor, organizații interguvernamentale	Bugetele instituțiilor, parteneri, sponsori
2	Sesiuni de diseminare a prevederilor <i>Procedurii de management a cazurilor de violență din mediul școlar</i> , în fiecare județ, cu directorii de unități de învățământ și profesorii din CPEV; clarificarea rolurilor, așteptărilor și comportamentelor dezirabile de acțiune în situații de violență școlară sau cu potențial de a degenera în violență școlară.	Anual	ISJ/ISMB CJRAE/ CMBRAE	ME	DGASPC DSS/BSS	Bugetele instituțiilor

Nr. crt.	Măsurile	Perioada de desfășurare (ani școlari)	Responsabili	Coordonare și susținere	Parteneri	Sursa de finanțare
3	Sesiuni de diseminare a prevederilor Procedurii de management a cazurilor de violență din mediul școlar, în fiecare unitate de învățământ preuniversitar, adresate întregului personal al unității, părinților și elevilor.	Anual și în funcție de nevoie	Unitățile de Învățământ	ISJ/ISMB CJRAE/ CMBRAE	DAS/SPAS BSS	Bugetele instituțiilor
4	Formarea polițiștilor în vederea aplicării <i>Hotărârii Guvernului nr. 49/2011 pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind prevenirea și intervenția în echipă multidisciplinară și în rețea în situațiile de violență asupra copilului și de violență în familie</i> de către toate instituțiile implicate.	Anual	IGPR	MAI	ISJ/ISMB DGASPC	Bugetul instituției responsabile
5	Formarea procurorilor și a judecătorilor în ceea ce privește gestionarea celor mai grave situații de violență împotriva elevilor și personalului școlii, ținând cont de interesul superior al copiilor și dreptul la muncă.	Bianual	MP MJ	MP MJ	ME ANPDCA	Bugetul instituțiilor responsabile

Nr. crt.	Măsurile	Perioada de desfășurare (ani școlari)	Responsabili	Coordonare și susținere	Parteneri	Sursa de finanțare
6	Realizarea și diseminarea unor materiale grafice privind prevederile <i>Procedurii de management a cazurilor de violență din mediul școlar dedicate elevilor și expunerea lor în fiecare unitate de învățământ preuniversitar</i> . Elementele vizuale vor fi schematice, clare, ușor de înțeles și sugestive, adaptate specificului de vârstă și universului actual al elevilor din diferite cicluri educaționale.	2024-2025	ME	Nu este cazul	MAI, MFTES, ONG-uri	Bugetul ME
6	Intervenția imediată în cazurile de violență, prin toate mijloacele legale; stabilirea tuturor măsurilor întreprinse se va face cu consultarea tuturor factorilor implicați, într-o manieră participativă, de sprijin, orientată spre elevi, indiferent de rolul în situația de violență.	Permanent	Unități de învățământ DAS/SPAS BSS/ Poliție	ISJ/ISMB DGASPC MAI	Nu este cazul	Nu este cazul

Nr. crt.	Măsurile	Perioada de desfășurare (ani școlari)	Responsabili	Coordonare și susținere	Parteneri	Sursa de finanțare
7	<p>Aplicarea prevederilor <i>Procedurii de management a cazurilor de violență din mediul școlar de către personalul unităților de învățământ.</i></p> <p>Aplicarea prevederilor Hotărârea Guvernului nr. 49/2011 pentru aprobarea <i>Metodologiei-cadru privind prevenirea și intervenția în echipă multidisciplinară și în rețea în situațiile de violență asupra copilului și de violență în familie de către toate instituțiile implicate.</i></p>	Permanent	<p>Unități de învățământ</p> <p>DGASPC/DAS/SPAS</p> <p>BSS/ Poliție</p>	<p>ISJ/ISMB, ME</p> <p>ANPDCA/MFTES</p> <p>MMSS</p> <p>MAI</p>	Nu este cazul	Nu este cazul
8	<p>Măsurile de sprijin personalizat, inclusiv consiliere psihopedagogică, pentru fiecare din cele trei categorii de copii/tineri implicați în situații de violență (elevii cu comportamente agresive, elevii victime, elevii martori) la nivelul unității de învățământ.</p>	2024-2027	Unități de învățământ	<p>ISJ/ISMB</p> <p>CJRAE/CMBRAE</p>	<p>DGASPC, BSS</p> <p>ONG-uri, asociații ale părinților și elevilor, organizații interguvernamentale</p>	Bugetul instituțiilor responsabile

Nr. crt.	Măsuri	Perioada de desfășurare (ani școlari)	Responsabili	Coordonare și susținere	Parteneri	Sursa de finanțare
9	Măsuri specializate pentru elevii cu comportamente agresive, elevii victime, elevii martori	2024-2027	SPAS/DAS	DGASPC ANPDCA	ONG-uri, asociații ale părinților și elevilor, organizații interguvernamentale	Bugetul instituțiilor responsabile
10	Măsuri de sprijin pentru familiile copiilor victime și ale copiilor cu comportament agresiv	2024-2027	DAS/SPAS	DGASPC ANPDCA MFTES	Unități de învățământ, ONG-uri, asociații ale părinților și elevilor, organizații interguvernamentale	Bugetele instituțiilor, parteneri, sponsori
13	Măsuri de sprijin pentru membrii personalului unității de învățământ preuniversitar care au fost victime ale violenței sau au avut un comportament agresiv.	2024-2027	CJRAE/ CMBRAE	ME	BSS ONG-uri, asociații ale părinților și elevilor,	Bugetele instituțiilor, parteneri, sponsori

Nr. crt.	Măsurile	Perioada de desfășurare (ani școlari)	Responsabili	Coordonare și susținere	Parteneri	Sursa de finanțare
					organizații interguvernamentale	
	Întâlniri între reprezentanții unităților de învățământ, ai serviciilor de asistență socială, ai autorităților administrației publice locale și ai birourilor de siguranță școlară în vederea îmbunătățirii colaborării în vederea managementului cazurilor de violență din mediul școlar.	Trimestrial	Unități de învățământ DGASPC/DAS/SPAS BSS/ Poliție	ISJ, ISMB ME ANPDCA IGPR	Autoritățile administrației publice locale	
Îmbunătățirea capacității personalului școlilor pentru prevenirea și combaterea violenței, în vederea menținerii unui mediu sigur, favorabil proceselor de învățare și atingerii reușitei școlare.						
1	Creșterea numărului de consilieri școlari până la atingerea unei norme de maximum 500 de elevi, maximum 500 de elevi și preșcolari sau de maximum 300 de preșcolari.	Anual	ME	Nu este cazul	Nu este cazul	Bugetul de stat
2	Participare cadrelor didactice de liceu în activitățile de formare profesională continuă a cadrelor	2024	UMPFE	ME	ISJ/ISMB CJRAE/CMBRAE	Proiect ROSE

Nr. crt.	Măsurile	Perioada de desfășurare (ani școlari)	Responsabili	Coordonare și susținere	Parteneri	Sursa de finanțare
	<p>didactice oferite prin Proiectul privind Învățământul Secundar - Romanian Secondary Education Project - ROSE – tematici precum: dezvoltare socio-emoțională (SEL), îmbunătățirea relațiilor profesor – elevi; centrarea pe elev, centrarea pe competențe, incluziune și echitate în predare-învățare-evaluare; consilierea școlară și profesională a elevilor – pentru consilieri școlari și profesori diriginți; abilități de coaching & leadership pentru profesori și directori; cultură organizațională și dezvoltare personală - programe pentru directori; comunități de practică pentru dezvoltarea, susținerea și exersarea competențelor dezvoltate prin programele de formare continuă</p>					

Nr. crt.	Măsurile	Perioada de desfășurare (ani școlari)	Responsabili	Coordonare și susținere	Parteneri	Sursa de finanțare
3	Formare profesională continuă a cadrelor didactice și consilierilor școlari prin proiectul TSI „Policies and resources for safe and supportive schools in Romania” (abordare la nivelul întregii școli a stării de bine și a sănătății mintale, mediu școlar sănătos, învățare socio-emoțională, sprijin psihosocial)	2024-2026	CJRAE/ CMBRAE Unități de învățământ pilot	ME	UNICEF	Finanțare Comisia Europeană
4	Formare profesională continuă a cadrelor didactice și consilierilor școlari în ceea ce privește promovarea stării de bine în mediul școlar și favorizarea coeziunii comunității școlare.	Permanent	CCD	ISJ/ ISMB	ONG Organizații interguvernamentale	Bugetele instituțiilor, parteneri, sponsor Fonduri nerambursabile
5	Conferințe online dedicate cadrelor didactice și consilierilor școlari pentru diseminarea unor exemple de bune practici și pentru actualizarea informațiilor în domeniu, pentru a asigura transferul de bune practici, inspirație pentru inițiative proprii și	2024--2027	ME	Nu este cazul	MAI, ANPDCA, ONG-uri, organizații interguvernamentale, mediul universitar	Bugetul ME Fonduri nerambursabile

Nr. crt.	Măsurile	Perioada de desfășurare (ani școlari)	Responsabili	Coordonare și susținere	Parteneri	Sursa de finanțare
	colaborări în vederea preluării și multiplicării de acțiuni care și-au dovedit eficiența.					
6	Grupuri de suport și schimburi de experiență dedicate cadrelor didactice și consilierilor școlari pentru dezvoltarea abilităților socio-emoționale, pentru creșterea stării de bine și pentru prevenirea și combaterea violenței.	2024-2027	CJRAE/ CMBRAE Unități de învățământ	ME	DGASPC, BSS ONG-uri, asociații ale părinților, organizații interguvernamentale	Bugetul instituțiilor responsabile Fonduri nerambursabile
7	Susținerea programelor acreditate de formare continuă, dedicate personalului școlii desfășurate de ONG-uri, universități și alți furnizori de formare	2024-2027	ME	Nu este cazul	ONG-uri, asociații ale părinților, organizații interguvernamentale	Bugetul instituțiilor responsabile

III. GLOSAR

OMS – Organizația Mondială a Sănătății

ISE – Institutul de Științe ale Educației

UNICEF- Fondul pentru Copii al Națiunilor Unite

ME – Ministerul Educației

CJRAE/ CMBRAE – Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională / Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională
ISJ/ISMB – Inspectoratul Școlar Județean/ Inspectoratul Școlar al Municipiului București
CCD – Casa Corpului Didactic
CNPEE – Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație
DGASPC – Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului
DAS – Direcția de Asistență Socială
SPAS – Servicii Publice de Asistență Socială
AAPL – Autoritățile Administrației Publice Locale
IGPR – Inspectoratul General al Poliției Române
DSS – Direcția de Siguranță Școlară
BSS – Biroul de Siguranță Școlară
ONG – Organizație Non-Guvernamentală
ANPDCA – Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție
MAI – Ministerul Afacerilor Interne
MFTES – Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse
MP – Ministerul Public
UMPFE – Unitatea de Management al Proiectelor cu Finanțare Externă
CNAS - Casa Națională de Asigurări de Sănătate
CMAS - Casa de Asigurări de Sănătate a Municipiului București